

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny II Wydział Karny w Rzeszowie

na posiedzeniu w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisław Urban
Protokolant:	st. sekr. sądowy Paweł Szemberski

po rozpoznaniu w sprawie ze skargi P. D. (1)

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w Ł. pod sygn. Ds. 1385/14 bez nieuzasadnionej zwłoki

w przedmiocie wniosku P. D. (1)

o wyłączenie sędziów Sądu Okręgowego w R.

od rozpoznania w/w skargi oraz żądań sędziów

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

postanawia:

I. **wyłączyć** sędziów Sądu Okręgowego w R., a to: T.

W., A. B. (1), A. B. (2) od rozpoznania skargi P. D. (1) na przewlekłość postępowania w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w Ł. pod sygn. Ds. 1385/14,

II. **nie uwzględnić** wniosku w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego w R. wpłynęła skarga P. D. (1) na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym, prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w Ł. pod sygn. Ds. 1385/14, bez nieuzasadnionej zwłoki.

Zawarto w niej również wniosek o wyłączenie Sądu Okręgowego

w R.. Po sprecyzowaniu skarżący podał, iż chodzi o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w R., zaś jako przyczynę wskazał, że sędziowie takie wnioski składali w sprawach cywilnych; a w jego ocenie- „sprawa ze skargi dotyczy sprawy powiązanej z okolicznościami spraw cywilnych i nawet oceny niektórych tych samych okoliczności...”.

Sędziowie Sądu Okręgowego w R., oraz sędziowie delegowani do Sądu Okręgowego w R. poza SSO A. M., SSO P. K. (delegacja do Ministerstwa Sprawiedliwości), SSO P. P. (delegacja do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w R.), złożyli stosowne oświadczenia (wraz z żądaniem wyłączenia ich od rozpoznania przedmiotowej sprawy), które zalegają w aktach.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Postulat skarżącego, nawet gdyby potraktować go jako wniosek o wyłączenie sędziów oraz żądania sędziów zawarte w oświadczeniach, zasługują na uwzględnienie w bardzo wąskim zakresie. W pozostałym zakresie są one bezzasadne.

Przypomnieć należy również Sądowi Okręgowemu, iż przepis art. 41 k.p.k. dotyczy wyłączenia sędziego, dlatego nie daje on podstaw do wnioskowania łącznie o wyłączenie wszystkich sędziów sądu. Wniosek powinien bowiem wskazywać wyraźnie na okoliczności podważające zaufanie co do bezstronności konkretnego sędziego, o wyłączenie którego się wnosi. Jeżeli dotyczy on całego składu orzekającego, powinien wskazywać na takie fakty, które odnośnie do każdego z członków tego składu wzbudzają uzasadnione wątpliwości w kwestii ich bezstronności.

W razie złożenia takiego żądania, niespełniającego wymogów z poprzedniego akapitu, jego autor powinien być w pierwszej kolejności wezwany o jego sprecyzowanie poprzez podanie imienia i nazwiska konkretnego sędziego oraz powodu jego wyłączenia, tycającego się też konkretnej osoby.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Ze sformułowania tego wynika, że wątpliwość ta musi być „uzasadniona”, a więc musi być poważna i istniejąca obiektywnie, a nie tylko w subiektywnym przeświadczeniu strony.

Jeżeli chodzi o sferę urzędową (gdyż jej w zasadzie dotyczą okoliczności powoływane w oświadczeniach sędziów), podnieść należy, iż oceniając bezstronność sędziego należy uwzględnić specyfikę procesu sądowego, który wymaga rozstrzygnięcia pojawiających się w postępowaniu kwestii faktycznych i prawnych, bardzo często na korzyść którejś ze stron, a na niekorzyść strony przeciwnej. Zasadnie więc podkreśla się w orzecznictwie, że „istotą sądenia jest rozstrzygnięcie sporów, więc przyznawanie racji jednej z nich, a odmawianie jej stronie przeciwnej, czy też przyznawanie części racji (z odmówieniem reszty) każdej z nich. Rozstrzygając spór, sędzia nie staje się stronnikiem żadnej strony sporu, a treść wydanego rozstrzygnięcia nie jest świadectwem wcześniejszej stronniczości sędziego. Wydanie orzeczenia jakiegokolwiek treści samo przez się nie świadczy o istnieniu osobistego stosunku sędziego, który w tym uczestniczył, ani do uczestników postępowania, ani do przedmiotu orzekania. Wydanie orzeczenia jest następstwem dokonania oceny sprawy, choćby błędnej, a nie pochodną osobistego stosunku sędziego do osób uczestniczących w sprawie bądź do jej przedmiotu. Nie kreuje to osobistego stosunku sędziego do uczestników sprawy i na przyszłość” (post. SA w Krakowie z 18.12.1995 r., II AKO 161/95, KZS 1995, Nr 12, poz. 16; por. też: post. SA w Krakowie z 20.9.2000r., II AKO 84/00, Prok. i Pr. - wkł. 2001, Nr 1, poz. 23).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, iż orzekanie przez sędziów w innych sprawach karnych czy też cywilnych, w których występował bądź występuje skarżący, nie może stanowić podstawy do ich wyłączenia. Powstała na skutek tego tzw. „znajomość zawodowa” (powoływana w znacznej części oświadczeń sędziów i traktowana jako podstawa do ich wyłączenia), nie powoduje konieczności takiego postąpienia, o czym przekonują cytowane orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Znajdą one w pełni odniesienie do okoliczności przedmiotowej sprawy.

Również artykułowane w niektórych oświadczeniach sędziów, „manifestowanie przez powoda braku zaufania do tut. sędziów”, nie może decydować o ich wyłączeniu. Ocenie podlegają realia konkretnej sprawy, i nawet wyłącznie sędziego w innych sprawach, nie może tworzyć trwałej przesłanki do stosowania art. 41§1k.p.k. Wyrażanie przez stronę krytycznych uwag (czy też manifestowanie przez skarżącego braku zaufania do tut. sędziów – dop. SA w R.-e) pod adresem sędziów związanych z ich służbą, bądź piastowaną uprzednio funkcją także nie może być podstawą do stosowania art. 41§1k.p.k. Odwołać należy się w tym miejscu do poglądu Sądu Najwyższego, zawartego w postanowieniu z dnia 27 kwietnia 2006 r., WD 1/06, OSNwSK 2006/1/925, zgodnie z którym: „działania podsądnych przeciwko członkom składów orzekających, nawet naruszające ich dobre imię, same w sobie nie mogą

wywoływać uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności sędziego w danej sprawie, gdyż stwarzało by to łatwe narzędzie prowadzące do uniemożliwienia przeprowadzenia jakiegokolwiek procesu karnego czy dyscyplinarnego.”

Wyłączenie wszystkich sędziów, a więc tych, którzy wydawali już uprzednio orzeczenia w sprawach gdzie stroną był P. D., mogłoby doprowadzić- jak zasadnie przyjął Sąd Najwyższy w w/w orzeczeniu- do uniemożliwienia przeprowadzenia jakiegokolwiek sprawy. Skarżący, w każdym wypadku wydania orzeczenia sprzecznego z jego interesem procesowym, mógłby z uwagi na ten fakt domagać się wyłączenia autora takiej decyzji, co w zasadzie prowadziłoby do tego, co stwierdził Sąd Najwyższy w sprawie WD 1/06.

Istotny również dla niniejszej spraw jest fakt, że sędziowie Sądu Okręgowego nie będą wypowiadać się odnośnie merytorycznego zakończenia postępowania przygotowawczego, lecz jedynie mają rozstrzygnąć, czy doszło do przewlekłości tego postępowania.

Zdaniem tut. Sądu zachodzą przesłanki do wydania orzeczenia po myśli art. 41 § 1 k.p.k., ale tylko odnośnie trzech sędziów Sądu Okręgowego w R..

W ich przypadku okoliczności uzasadniające wyłączenie sędziów zostały uprawdopodobnione. Zachodzą wobec tych sędziów określone okoliczności, które z istoty swej mają charakter zagrażający ich bezstronności. Takimi okolicznościami w sprawie są: wytoczenie powództwa przez P. D. przeciwko SSO T. W. o ochronę dóbr osobistych, umowa najmu mieszkania, która miała łączyć SSO A. B. z P. D., co wynika z oświadczenia SSR E. B., k. 34 akt II Kp 603/15, czy też negatywne ustosunkowanie do skarżącego ze strony SSO A. B., na co sama wskazała w oświadczeniu, k. 60 akt II S 31/15).

Dlatego też wyłączono sędziów SO: T. W., A. B. (1), A. B. (2) od rozstrzygania skargi P. D., na przewlekłość postępowania, wskazanego w sentencji orzeczenia.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny postanowił jak na wstępie.